

**ឧបករណ៍សម្រាប់ថ្នាក់ប្រមាណភាពធន់ទៅនឹងអាកាសធាតុ៖
ឥទ្ធិពលរបស់ឆ្មបទៅលើការបំប្លែងកូនដោយទឹកដោះម្តាយនៅកម្ពុជា**

លោកស្រី ជិន សេដ្ឋា ប្រធានគម្រោង Alive & Thrive ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា
Global Nutrition - Alive & Thrive/FHI360

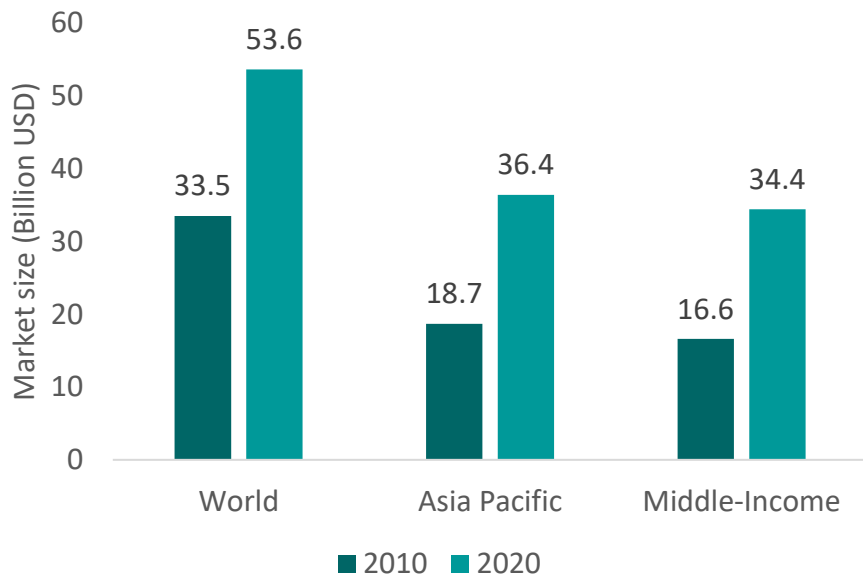
សាវតារ

- ឧបករណ៍ **The Green Feeding (The Green Feeding Tool)** ប៉ាន់ប្រមាណកាកសំណល់កាបូន និងទឹក ដែលទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាស់ម្សៅទឹកដោះសត្វផ្សំតាមរូបមន្តក្នុងចំណោមទារកអាយុក្រោម៦ខែ។
- ឧបករណ៍ **Mothers' Milk (The Mothers' Milk Tool)** បង្ហាញពីការរួមចំណែកបង្កើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់ម្តាយចំពោះគ្រួសារ និងសង្គមតាមរយៈការបំបៅកូនដោយទឹកដោះ។
- អ្នកប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ទាំងពីរនេះអាចជា អ្នកបង្កើតគោលនយោបាយ អ្នកដែលមានឥទ្ធិពល អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង អ្នកស្រាវជ្រាវ គណនេយ្យករជាតិ អ្នកធ្វើស្ថិតិ អ្នកថែទាំ និងអ្នកដែលគាំទ្រការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ។
- ឧបករណ៍ទាំងពីរនេះបានបង្កើតឡើងដោយ

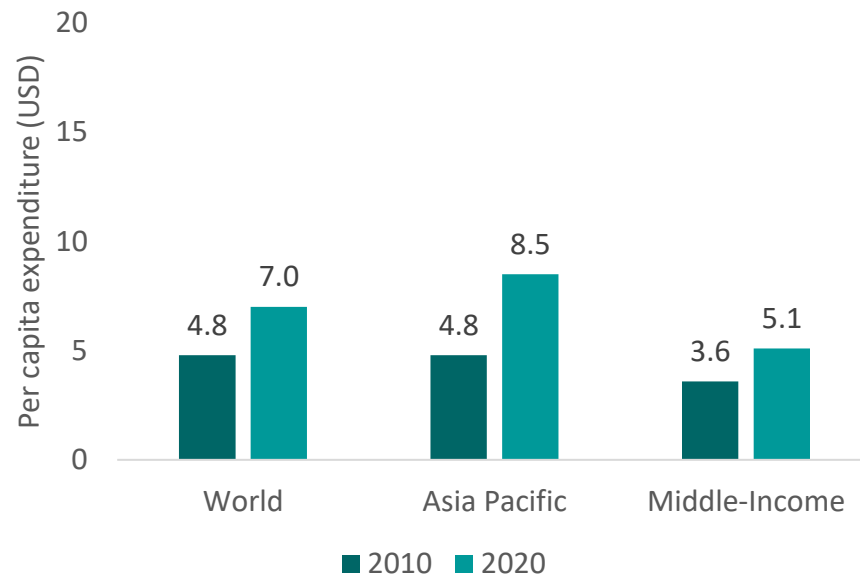

ការកេនឡើងនៃការលក់មេរៀនទឹកដោះសត្វផ្សំតាមរូបមន្ត សម្រាប់កុមារអាយុក្រោម ៣ឆ្នាំ

កំណើននៃការលក់

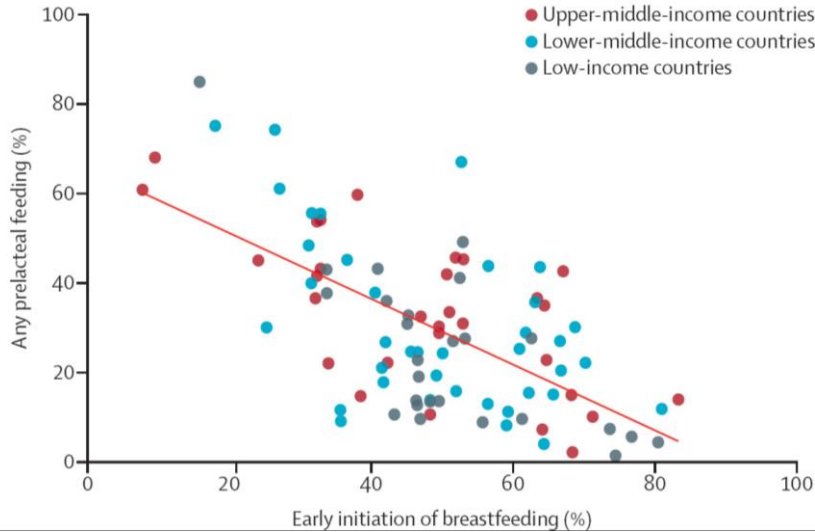
កំណើននៃការចំណាយប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់ក្មេងម្នាក់

(Wood et al., 2022)

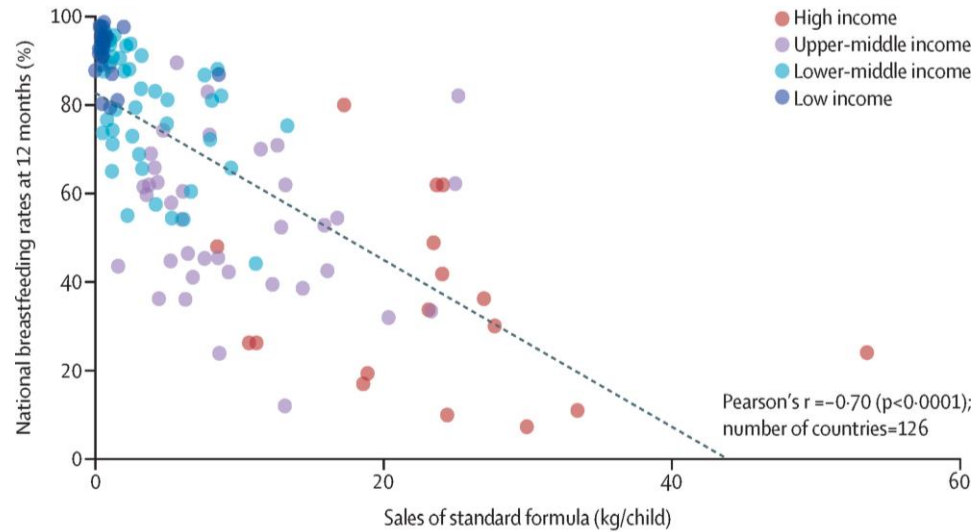
ការលក់ម្សៅទឹកដោះស្រាយជំងឺក្រហមស្រព្វក្រម បានកាត់បន្ថយអត្រាបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ

ពន្យារការចាប់ផ្តើមនៃការបំបៅកូនដោយទឹកដោះ

(Rollins et al., 2023; Pérez-Escamilla et al., 2023)

កាត់បន្ថយរយៈពេលនៃការបំបៅកូនដោយទឹកដោះ

កូនមនុស្ស ត្រូវការចញ្ជឹមដោយទឹកដោះមនុស្ស និងកូនសត្វត្រូវការចញ្ជឹមដោយទឹកដោះសត្វ

- ទឹកដោះ គឺមាន “ជំពូកដែលមានប្រភេទជាក់លាក់”
- ម្តាយ និងទារកត្រូវបានធម្មជាតិបង្កើតឡើងឱ្យចិញ្ចឹមកូនដោយទឹកដោះម្តាយ (ទឹកដោះមនុស្ស Human Milk) ។

ហេតុអ្វីចាំបាច់ត្រូវការគណនាការបំប្លែងកូនដោយទឹកដោះ ក្នុងស្ថិតិអាហារ?

ផលវិបាកនៃការចំណាយដែលមិនអាចគណនាបានសម្រាប់៖

- សុខភាពរបស់មនុស្ស
- ការយល់ដឹងរបស់មនុស្ស
- ការលូតលាស់របស់កុមារ
- ការចំណាយតាមរយៈ “ការបាត់បង់” ទឹកដោះម្តាយ
- បរិស្ថាន
- សុខមាលភាពសត្វ

ហេតុអ្វីចាំបាច់ត្រូវការគណនាការបំប្លែងកូនដោយទឹកដោះ ក្នុងស្ថិតិអាហារ?

- ការមិនគណនាបរិមាណផលិតផលទឹកដោះមនុស្ស ក្នុងស្ថិតិម្ហូបអាហារ និងតម្លៃរូបិយវត្ថុនៅក្នុង ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) អាចបង្ហាញថា ទឹកដោះនោះមិនមានតម្លៃទេ។
- ប្រសិនបើយល់ថាផលិតផលនោះគ្មានតម្លៃជាប្រាក់ រៀល ឬ ដុល្លារទេ ការបែងចែកថវិកាពីធនធាន សម្រាប់សង្គម ទំនងជាមិនសូវបានគិតគូរដើម្បី ការពារលើផលិតផលនោះដែរ។

ឧបករណ៍សម្រាប់ប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះម្តាយ (The Mothers' Milk Tool)

លេចក្តីថ្កុំថ្កាយ ម៉ាស៊ីនកិតលេខប្រទេស ម៉ាស៊ីនកិតលេខបុគ្គល Khmer

បេករណ៍នេះបង្ហាញពីការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍សម្រាប់ប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះម្តាយ និងសង្ខេបតាមរយៈការបំប្លែងទិន្នន័យទឹកដោះ។ អ្នកប្រើប្រាស់សម្រាប់ប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះម្តាយនេះអាចប្រើប្រាស់ឧបករណ៍សម្រាប់ប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះម្តាយបាន។ អ្នកប្រើប្រាស់សម្រាប់ប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះម្តាយនេះអាចប្រើប្រាស់ឧបករណ៍សម្រាប់ប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះម្តាយបាន។

បេករណ៍នេះត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយ សាកលវិទ្យាល័យបេឡិហ្ស្កាលី និង *Alive & Thrive* ជាមួយការគាំទ្រពី FHI Solutions Innovation Incubator ។

ម៉ាស៊ីនកិតលេខប្រទេស

ម៉ាស៊ីនកិតលេខនេះប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះ និងសង្ខេបតាមរយៈការបំប្លែងទិន្នន័យទឹកដោះម្តាយដែលបានបញ្ជូនទៅក្រុមប្រឹក្សា និងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍សម្រាប់ប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះម្តាយ។ អ្នកប្រើប្រាស់សម្រាប់ប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះម្តាយនេះអាចប្រើប្រាស់ឧបករណ៍សម្រាប់ប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះម្តាយបាន។

ម៉ាស៊ីនកិតលេខបុគ្គល

ម៉ាស៊ីនកិតលេខនេះប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះ និងសង្ខេបតាមរយៈការបំប្លែងទិន្នន័យទឹកដោះម្តាយដែលបានបញ្ជូនទៅក្រុមប្រឹក្សា និងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍សម្រាប់ប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះម្តាយ។ អ្នកប្រើប្រាស់សម្រាប់ប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះម្តាយនេះអាចប្រើប្រាស់ឧបករណ៍សម្រាប់ប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះម្តាយបាន។

ជនបាទ

អាន សង្ខេប បច្ចុប្បន្ន *Webinar* អាន ប្រតិបត្តិការ គណនេយ៍ *#MothersMilkTool* ទាញយក កំណែប្រែប្រែប្រែ អនុវត្ត អនុវត្ត ទំហំ និងសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទឹកដោះម្តាយ មុនស្រាប់តែប្រើប្រាស់ឧបករណ៍សម្រាប់ប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះម្តាយ។

មតិកែលម្អ

អ្នកប្រើប្រាស់សម្រាប់ប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះម្តាយអាចផ្តល់មតិកែលម្អបាន។ អ្នកប្រើប្រាស់សម្រាប់ប៉ាន់ប្រមាណទឹកដោះម្តាយអាចផ្តល់មតិកែលម្អបាន។

ការគណនាតាមប្រទេស៖ ប៉ាន់ប្រមាណនូវបរិមាណ និងតម្លៃទឹកដោះម្តាយដែលផលិតជារៀងរាល់ឆ្នាំ និងការខាតបង់ដោយសារការអនុវត្តការបំប្លែងទឹកដោះម្តាយមិនបានល្អ។

ការគណនាផ្ទាល់ខ្លួន៖ ប៉ាន់ប្រមាណនូវបរិមាណ និងតម្លៃនៃទឹកដោះម្តាយដែលបានផលិតដោយផ្អែកលើរយៈពេលនៃការបំប្លែងទឹកដោះ។

Resources and Feedback

តម្លៃរូបិយវត្ថុនៃការបំប្រែកូនដោយទឹកដោះម្តាយ

ការរួមចំណែករបស់ម្តាយលើទារកម្នាក់

រយៈពេលនៃការបំប្រែកូន ដោយទឹកដោះម្តាយ (គិតជាខែ)	បរិមាណ ប៉ាន់ស្មាន (គិតជាលីត្រ)	តម្លៃប៉ាន់ស្មាន (គិតជាដុល្លារ)
12	211	21,100
24	345	34,500
36	431	43,100

បរិមាណផលិតសរុប៖ 35.6 ពាន់លានលីត្រ ត្រឹមតែ៦២% ដែលមានសក្តានុពល
តម្លៃរូបិយវត្ថុជាសាកលនៃ “ទឹកដោះម្តាយដែលខាតបង់” ស្មើនឹង៖

- ២.២ពាន់ ពាន់លាន ដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ
- ឬស្មើនឹង ១០% ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក
- ឬស្មើនឹង ៦០% ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបរបស់អាស៊ាន
- ឬស្មើនឹង ៧៥ដង នៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) របស់កម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជា

កម្ពុជា។

លេខកូដ ISO: KHM
 តំបន់: អាស៊ីអាគ្នេយ៍
 ព្រំកំចាត់: ចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប

ឆ្នាំប្រមូលទិន្នន័យ: ២០១៤
 ប្រភពទិន្នន័យ: ទិន្នន័យពេញ ប្រភព: DHS
 ចំនួនពិន្ទុទិន្នន័យ: 36

ចំនួនកំណើត: ៣៥៣,០០០
 ឆ្នាំ: ២០២០

អត្រាប្តូរប្រាក់ 1: 4,050 ដុល្លារអាមេរិក
 រូបិយប័ណ្ណ: ប្រាក់រៀលកម្ពុជា។
 លេខរូបិយប័ណ្ណ: ប្រាក់រៀល
 កាលបរិច្ឆេទអត្រាប្តូរប្រាក់: ០១-មេសា-២៣

ប្រេងឡង់នៃការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ

ការផលិតទឹកដោះម្តាយ តម្លៃ និងការបាត់បង់

កូនអាយុពី (០-៣៥.៩ ខែ)	បរិមាណទឹកដោះម្តាយ (គិតជាលានលីត្រ)	តម្លៃ (គិតជាលានដុល្លារ)	តម្លៃ (គិតជាលានរៀល)
១. ការផលិតទឹកដោះម្តាយប្រចាំឆ្នាំពិតប្រាកដ	១០៣.៩៤	១០ ៣៩៤.៤៩	៤២ ០៩៧ ៦៨៩.៥៧
២. សក្តានុពលផលិតទឹកដោះម្តាយ	១៤៩.១៤	១៤ ៩១៣.៦៤	៦០ ៤០០ ២៥១.៥១
៣. បាត់ទឹកដោះម្តាយ	៤៥.១៩	៤ ៥១៩.១៥	១៨ ៣០២ ៥៦១.៩៤
៤. ភាគរយបាត់បង់	៣០ ភាគរយ		

មេរ្យូទឹកដោះសត្វផ្សំតាមរូបមន្ត មិនល្អសម្រាប់បរិស្ថានទេ

[Q&A: The manufacture of breastmilk substitute products is pumping tons of CO2 into the atmosphere \(liveandthrive.org\)](http://liveandthrive.org)

How the manufacture of breastmilk substitutes (BMS) pumps greenhouse gases (GHG) into the atmosphere

GREENHOUSE GASES ARE GENERATED AT EVERY POINT IN THE MANUFACTURE OF BMS PRODUCTS - HARMING THE PLANET AS WELL AS COMMUNITIES' HEALTH. This graphic highlights some - but not all - of the points where GHG are generated, and myriad other negative impacts on the environment.

Based on Tining, M., Labbok, M. Greenhouse gas emissions of infant formula production: A lifecycle approach, 2011

ឧបករណ៍ The Green Feeding (The Green Feeding Tool)

ប៉ាន់ប្រមាណកាកសំណល់កាបូន និងទឹក ដែលទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាស់ម្សៅទឹកដោះស្រាយ ផ្សំតាមរូបមន្ត ក្នុងចំណោមទារកអាយុក្រោម៦ខែ

ការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យដែលមានស្រាប់ក្នុងប្រព័ន្ធ ដើម្បីប៉ាន់ប្រមាណ កាកសំណល់កាបូន និងទឹក

ការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បីប៉ាន់ប្រមាណកាកសំណល់ កាបូន និងទឹក ជាមួយនឹង៖

- ទិន្នន័យថ្មីបំផុតនៅថ្នាក់ជាតិ
- ទិន្នន័យថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ទិន្នន័យដែលទទួលបានពីក្រុមនៃបណ្តាប្រទេសនានា
- ទិន្នន័យសម្មតិកម្ម

Resources

Feedback

សម្រាប់តែនៅក្នុងបណ្តាប្រទេសដែលមានចំណូលទាប និងមធ្យម ការប្រើប្រាស់មេរ្តីកដោះស្រាយ ផ្សែតាមរូបមន្តសម្រាប់ទារកអាហារូប្រកាម៦ខែ ផ្តល់លទ្ធផលនូវការកសាងប្រចាំឆ្នាំនៃ៖

- ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ សមមូលកាបូនឌីអុកស៊ីត (GHG CO₂ eq) ដែលស្មើនឹង៖
  - ៦.០ ទៅ ៧.៥ ពាន់លាន គីឡូក្រាម
  - ឬស្មើនឹង ឡានចំនួន ២លាន បើកនៅលើដងផ្លូវក្នុងមួយឆ្នាំ
  - ឬស្មើនឹង ត្រូវការដើមឈើ ៣១៨លានដើម ដើម្បីទូទាត់ជាតិពុលក្នុងមួយឆ្នាំ

- បាត់បង់ទឹក ស្មើនឹង៖
  - ២.៦ ពាន់ពាន់លានលីត្រ
  - ឬស្មើនឹង ១លាន អាងហែលទឹករបស់ពហុកីឡាដ្ឋានអូឡាំពិកអន្តរជាតិ
  - ឬស្មើនឹង ទឹកបីដទន្លេសាប នៅក្នុងរដូវប្រាំងរបស់ប្រទេសកម្ពុជា

កាកសំណល់កាបូន និងទឹក ដែលទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាស់មេរ្ស៍ទឹកដោះស្រាយ ផ្សំតាមរូបមន្តសម្រាប់ទារកអាយុក្រោម៦ខែ

ប្រទេស	ខាតបង់ទឹកដោះ (គិតជាលានលីត្រ)	កាកសំណល់កាបូនឌីអុកស៊ីត (គិតជាលានគីឡូក្រាម)		ប្រើទឹក (គិតជាលានលីត្រ)
		ការប៉ាន់ប្រមាណយ៉ាងតិច	ការប៉ាន់ប្រមាណយ៉ាងខ្ពស់	
ឥណ្ឌូនេស៊ី	96.1	213.8	272.1	92,460
វៀតណាម	21.2	63.8	81.2	27,604
ថៃឡង់	29.0	56.5	71.9	24,450
ភូមា	6.9	20.6	26.2	8,917
កម្ពុជា	3.9	8.4	10.7	3,646
ឡាវ	3.3	7.5	9.5	3,237

(Green Feeding Climate Action Tool; Smith et al. in preparation)

កាកសំណល់កាបូន និងទឹក ដែលទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាស់មេរុក្ខជាតិដោះស្រាយ ផ្សំតាមរូបមន្តសម្រាប់ការកែលម្អក្រោម៦ខែ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

សេណារីយ៉ូ	%នៃការបំបៅកូនដោយ ទឹកដោះម្តាយតែមួយមុខ គត់ និងច្រើនបំផុត	ខាងបង់ទឹកដោះ (គិតជាលានលីត្រ)	កាកសំណល់កាបូនឌីអុកស៊ីត (គិតជាលានគីឡូក្រាម)		ប្រើទឹក (គិតជាលានលីត្រ)
			ការប៉ាន់ប្រមាណយ៉ាងតិច	ការប៉ាន់ប្រមាណយ៉ាងខ្ពស់	
2014	76.9% (65.2%+11.7%)	3.9	8.4	10.7	3,645.9
2021	57.1% (50.3%+6.8%)	3.5	20.1	25.6	8,696.4
Optimal	95%	0.2	1.6	2.1	704.9
ភាពខុសគ្នារវាងឆ្នាំ២០២១ និងឆ្នាំ២០១៤			11.7	14.9	5050.5
ភាពខុសគ្នារវាងឆ្នាំ២០២១ និងពេលដែលភាគរយខ្ពស់បំផុត (Optimal)			18.5	23.5	7991.5

(Green Feeding Climate Action Tool; Smith et al. in preparation)

តួនាទីរបស់ឆ្មប

ការការពារ: ឆ្មបត្រូវបានបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីការពារ សុខភាពម្តាយ និង ទារក តាមរយៈការផ្តល់ការថែទាំប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងមាន សមត្ថភាពខ្ពស់។ ពួកគាត់មានជំនាញក្នុងការកំណត់ និងគ្រប់គ្រងនូវ ស្ថានភាពគ្រោះថ្នាក់បំផុតក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ ពេលសម្រាល និង ក្រោយពេលសម្រាល។

ការលើកកម្ពស់: ឆ្មបលើកកម្ពស់ការអនុវត្តប្រកបដោយសុខភាព និង អប់រំម្តាយស្តីពីប្រធានបទដូចជា អាហារូបត្ថម្ភ លំហាត់ប្រាណ និងការ បំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ។ ពួកគាត់ក៏ចូលរួមស្វែងរកការគាំទ្រសិទ្ធិ ស្ត្រី និងស្វែងរកការយល់ព្រមរបស់ស្ត្រីពេលមកប្រើសេវាថែទាំនៅសម្តេច។

ការគាំទ្រ: ឆ្មបផ្តល់នូវការអនុវត្តផ្ទាល់ និងលើកទឹកចិត្តតាមរយៈ ដំណើរ ការសម្រាលទារក។ ពួកគាត់ជួយសម្រាលទារក ផ្តល់ការណែនាំស្តីពី ជម្រើសកាត់បន្ថយការឈឺចាប់ និងគាំទ្រជម្រើសរបស់ម្តាយសម្រាប់ ផែនការសម្រាលរបស់គាត់។

[The role of midwives and nurses in protecting, promoting and supporting breastfeeding: advocacy brief \(who.int\)](https://www.who.int/publications/m/item/the-role-of-midwives-and-nurses-in-protecting-promoting-and-supporting-breastfeeding-advocacy-brief)

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

- ការកំណត់បរិមាណនៃការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយជាធាតុសំខាន់ក្នុងការកសាងប្រព័ន្ធអាហារដែលមានសុខភាព និងនិរន្តរភាព។
- ទិន្នន័យមិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យការចិញ្ចឹមទារក និងកុមារតូច គឺជាឧបសគ្គដល់ការរៀបចំគោលនយោបាយឱ្យមានគុណភាព។
- ការវិនិយោគបន្ថែមទៀតដើម្បីឱ្យស្ត្រី និងទារកបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយកាន់តែប្រសើរគឺជាការចាំបាច់បំផុត ដើម្បីចៀសវាងការបង្កគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរបន្ថែមទៀតដល់សុខភាព និងភាពផែនដី ដោយសារឧស្សាហកម្មបានពង្រីកទីផ្សារនៅតាមប្រទេសដែលមានចំណូលទាប និងមធ្យម។
- បុគ្គលិកសុខាភិបាល រួមទាំងធុបដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជួយការពារបរិស្ថាន។

ចូរប្រើប្រាស់នូវឧបករណ៍ដើម្បីលើកកម្ពស់ពិភពលោកមួយឱ្យកាន់តែប្រសើរសម្រាប់ តារាងផែនដីរបស់យើង។

នៅទូទាំងសាកលលោក ស្ត្រី អាចផ្តល់ទឹកដោះសម្រាប់ ទារកបានរហូតដល់បរិមាណ ៥៧.៥ រោន់លានលីត្រ ក្នុងមួយឆ្នាំ ប៉ុន្តែបើខ្វះការគាំទ្រលើការ បំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ នឹងនាំឱ្យមានការខាតបង់ទឹក ដោះម្តាយចំនួន ២១.៩ រោន់ លានលីត្រ។

Globally, women could provide children with up to

57.5 billion liters of breastmilk a year,

but inadequate breastfeeding support leads to a loss of 21.9 billion liters.

mothersmilktool.org

Boosting exclusive breastfeeding offsets emissions

equivalent to those from 2 million cars driving 15,000 km annually.

greenfeedingtool.org

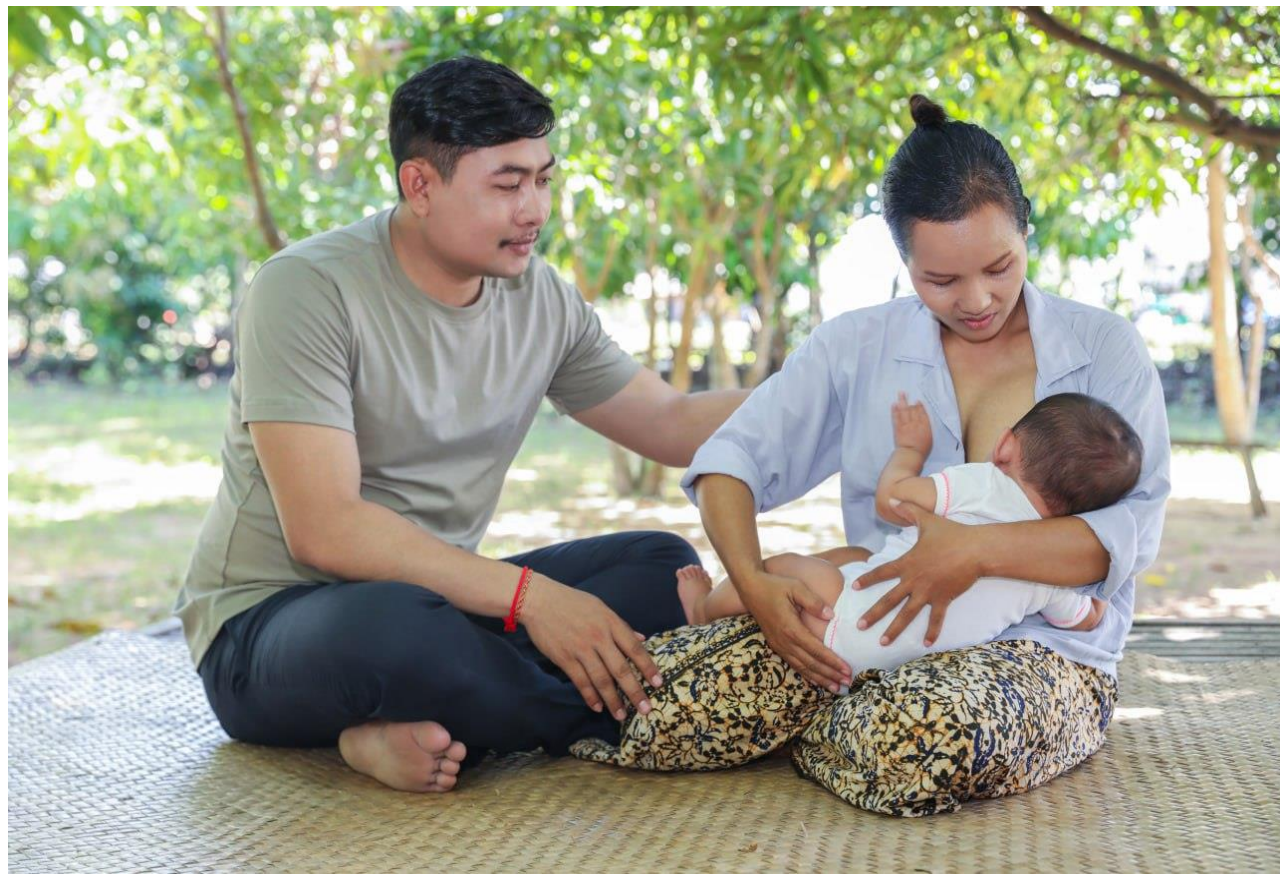
ជំរុញការបំបៅកូនដោយ ទឹកដោះម្តាយតែមួយមុខ អាចទូទាត់ទៅនឹង ការបំបាយឧស្ម័នពុល ដែលស្មើទៅនឹងរថយន្ត ចំនួន២លានគ្រឿង ដែល បើកបរក្នុងចម្ងាយ ១៥ ០០០ គីឡូម៉ែត្រ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ។

សូមអរគុណ!

Funding: [Innovation Incubator](#)

alive&thrive
nourish. nurture. grow.

Asosiasi Ibu Menyusui Indonesia

Australian National University